

УДК 76.03:75.051(477)

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/87-1-30>

Олексій КОВАЛЕВСЬКИЙ,

orcid.org/0009-0000-3717-8118

викладач кафедри аудіовізуальних мистецтв та виробництва

Фахового коледжу мистецтв та дизайну

Київського національного університету технологій та дизайну,

аспірант кафедри мистецтвознавчої експертизи

Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв

(Київ, Україна) *kovalevskiy01081988@gmail.com*

ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЕВОЛЮЦІЮ ХУДОЖНЬОЇ ФОТОГРАФІЇ: ВІД АВТЕНТИЧНОСТІ ДО ПОСТ-МЕДІА

Актуальність. Цифрові технології кардинально трансформували художню фотографію, вплинувши не лише на технічні аспекти, але й на фундаментальні питання естетики, авторства, автентичності та соціальної ролі фотографії. Перехід від аналогового до цифрового формату спричинив появу нових художніх форм, розмиття міжвидових меж у мистецтві та переосмислення самого поняття «фотографічний образ», що вимагає глибокого дослідження.

Мета. Всебічно проаналізувати вплив цифрових технологій на еволюцію художньої фотографії, з акцентом на трансформації розуміння автентичності в епоху пост-медіа. Завдання: визначити ключові етапи цієї еволюції, дослідити зміни в естетиці та поетиці цифрової фотографії, а також виявити нові форми взаємодії між митцем, зображенням та глядачем.

Методологія. Комплексний підхід, що поєднує методи історії мистецтва, теорії фотографії, культурології, семіотики та філософії постмодернізму. Застосовано порівняльний аналіз аналогової та цифрової фотографії для виявлення спадкоємності та відмінностей. Проведено детальний аналіз художніх творів із застосуванням іконографічного, іконологічного та структурно-семіотичного методів. Проаналізовано праці ключових теоретиків (Барт, Зоннат, Беньямін, Флюссер). Досліджено онлайн-платформи (Flickr, Instagram, 500px) із застосуванням статистичного аналізу та контент-аналізу для розуміння особливостей репрезентації та споживання цифрової фотографії.

Результати. Встановлено, що цифрові технології радикально змінили онтологію фотографічного образу. Поняття автентичності, яке традиційно асоціювалося з індексальним зв'язком з реальністю, втрачає первісне значення, перетворюючись на результат цифрової обробки. Цифрова фотографія стирає межі з іншими видами мистецтва (живопис, графіка, відео-арт), сприяючи появі гібридних форм. Технології демократизували процес створення і розповсюдження, породивши нові аматорські та професійні практики, онлайн-спільноти. Змінилася і роль фотографії: вона стає інструментом комунікації, самопрезентації, взаємодії. Дослідження показує як змінюються і самі митці, адаптуючись до нових реалій.

Отримані результати, сприяють кращому розумінню еволюції сучасного візуального мистецтва.

Ключові слова: цифрова фотографія, автентичність, пост-медіа, естетика, цифрові технології, художній образ, онтологія.

Oleksii KOVALEVSKIY,

orcid.org/0009-0000-3717-8118

Lecturer at the Department of Audiovisual Arts and Production

Professional College of Arts and Design of Kyiv National University of Technologies and Design,

Postgraduate student at the Department of Art Examination

National Academy of Culture and Arts Management

(Kyiv, Ukraine) *kovalevskiy01081988@gmail.com*

THE IMPACT OF DIGITAL TECHNOLOGIES ON THE EVOLUTION OF FINE PHOTOGRAPHY: FROM AUTHENTICITY TO POST-MEDIA

Relevance of the study: Digital technologies have fundamentally transformed art photography, impacting not only technical aspects but also fundamental issues of aesthetics, authorship, authenticity, and the social role of photography. The transition from analogue to digital has led to the emergence of new art forms, the blurring of inter-genre boundaries in art, and a rethinking of the very concept of the "photographic image," which requires in-depth research.

Main objective of the study: To comprehensively analyse the impact of digital technologies on the evolution of art photography, with a focus on the transformation of the understanding of authenticity in the post-media era. The objectives

include: identifying the key stages of this evolution, examining changes in the aesthetics and poetics of digital photography, and discovering new forms of interaction between the artist, the image, and the viewer.

Methodology: A comprehensive approach combining methods of art history, photographic theory, cultural studies, semiotics, and post-modern philosophy. A comparative analysis of analogue and digital photography was used to identify continuities and differences. A detailed analysis of artworks was carried out using iconographic, iconological, and structural-semiotic methods. The works of key theorists (Barthes, Sontag, Benjamin, Flusser) were analysed. Online platforms (Flickr, Instagram, 500px) were investigated using statistical analysis and content analysis to understand the features of representation and consumption of digital photography.

Results: It has been established that digital technologies have radically changed the ontology of the photographic image. The concept of authenticity, traditionally associated with an indexical link to reality, loses its original meaning, becoming the result of digital processing. Digital photography blurs the boundaries with other art forms (painting, graphics, video art), contributing to the emergence of hybrid forms. Technology has democratised the process of creation and dissemination, giving rise to new amateur and professional practices and online communities. The role of photography has also changed: it is becoming a tool for communication, self-presentation, and interaction. The research shows how artists themselves are changing, adapting to new realities.

Findings and conclusions: The study has concluded that the fundamental nature of photographic image representation has shifted, redefining authenticity in the process. The core characteristics surrounding authorship, how art is perceived and interacted with, have also been transformed by the capabilities of digital platforms.

Significance: The obtained results contribute to a better understanding of the evolution of contemporary visual art.

Key words: digital photography, authenticity, post-media, aesthetics, digital technologies, artistic image, ontology.

Формулювання проблеми. Проблема дослідження полягає у необхідності комплексного розуміння впливу цифрових технологій на еволюцію художньої фотографії, що охоплює не лише технічні аспекти, але й соціокультурні, естетичні та філософські виміри. З одного боку, цифрові інструменти розширили творчі можливості фотографів, дозволяючи створювати зображення, неможливі у традиційній аналоговій фотографії. З іншого боку, легкість маніпулювання цифровими зображеннями ставить під питання автентичність фотографії як документальної фіксації реальності, породжуючи дискусії про її онтологічний статус. Цей перехід від «репрезентації» до «симуляції» (Бодріяр) вимагає переосмислення самої сутності фотографічного медіуму. Важливим практичним завданням є розробка нових критеріїв оцінки художньої фотографії в цифрову епоху, що враховують як її технологічну специфіку, так і її здатність рефлексувати над складними процесами сучасного світу.

Аналіз останніх досліджень. Дослідження впливу цифрових технологій на фотографію ведуться в різних напрямках. Мартін Лістер у своїй праці "The Photographic Image in Digital Culture" аналізує, як цифрова фотографія змінює наше сприйняття реальності та пам'яті, підкреслюючи її «гіперреальність» та «розмитість» меж між реальним та віртуальним. Левова частка сучасних публікацій присвячена аналізу питань про те, яким чином технології можуть вдосконалювати якість фотозображення. Сьюзен Зонтаг у книзі "On Photography" розглядає етичні та естетичні проблеми, пов'язані з фотографією, включаючи питання маніпуляції зображенням та його

впливу на суспільство. Хоча Зонтаг писала переважно про аналогову фотографію, її ідеї залишаються актуальними і в цифровому контексті, особливо у світлі дискусій про «постправду».

Однак, залишаються невирішеними питання, пов'язані з адаптацією традиційних мистецтвознавчих підходів до аналізу цифрової фотографії. Необхідно розробити методологію, яка б враховувала специфіку цифрового зображення як об'єкта, що існує в мережевому середовищі та піддається нескінченним модифікаціям. Важливо також дослідити вплив соціальних мереж та платформ для обміну зображеннями (наприклад, Instagram) на розвиток сучасної фотографії та формування нових візуальних практик.

Мета і завдання. Метою даного дослідження є виявлення та аналіз ключових тенденцій розвитку художньої фотографії в умовах цифрової трансформації, а також розробка методологічних принципів її дослідження. Для досягнення цієї мети були використані наступні методи:

- Системний аналіз: Розгляд фотографії як складної системи, що включає технічні, естетичні, соціальні та культурні аспекти. Це дозволило виявити взаємозв'язки між різними елементами системи та визначити вплив цифрових технологій на кожен з них.

- Порівняльний аналіз: Зіставлення аналогової та цифрової фотографії з метою виявлення їх ключових відмінностей та особливостей. Це сприяло розумінню специфіки цифрового зображення як нового медіального феномену.

- Семіотичний аналіз: Розгляд фотографічних зображень як знаків, що мають певне значення в контексті культури. Цей підхід дозволив проана-

лізувати, як цифрові технології впливають на процес створення та інтерпретації візуальних повідомлень.

— Контент-аналіз: Вивчення великого масиву фотографічних зображень, розміщених в Інтернеті, з метою виявлення домінантних тем, сюжетів та візуальних стилів. Це дало змогу зрозуміти, як цифрові технології впливають на формування візуальної культури.

— Кейс-стаді: Детальний розгляд конкретних прикладів робіт фотохудожників, які активно використовують цифрові технології у своїй творчості. Аналіз конкретних творчих стратегій дозволяє виявити загальні тенденції розвитку цифрової фотографії.

Результати дослідження були отримані шляхом комплексного застосування зазначених методів. Системний аналіз дозволив структурувати об'єкт дослідження, порівняльний аналіз виявив відмінності між аналоговою та цифровою фотографією, семіотичний аналіз допоміг розкрити значення фотографічних зображень, а контент-аналіз та кейс-стаді надали емпіричний матеріал для підтвердження теоретичних висновків.

Виклад основного матеріалу. Еволюція фотографії зазнала глибокого впливу цифрових технологій, що зумовило її перехід від медіуму, який сприймався як беззаперечно автентичний, до такого, що нерозривно пов'язаний зі складністю постмедіа. Дослідження присвячене трансформації поняття «автентичності» у цифровій фотографії, з акцентом на її історичному контексті та фундаментальній вірі в об'єктивність, що характеризувала XIX та XX століття. Зокрема, розглядається, як фотографія спочатку розумілася як «дзеркало реальності», і яку вирішальну роль відігравали хімічні процеси у створенні того, що вважалося «правдивим» зображенням. Цей аналіз є частиною ширшого дослідження впливу цифрових технологій на еволюцію художньої фотографії (*Technology's Enduring Impact on Photography*, б.д.).

На зорі історії фотографії цей медіум широко розглядався як об'єктивний фіксатор реальності. Таке сприйняття випливало з переконання, що камера, на відміну від людської руки, здатна захоплювати світ без суб'єктивної інтерпретації. Фотографія розглядалася як «дзеркало реальності», що вірно відображає сцени, які вона зображує. Це поняття підкріплювалося механічними та хімічними процесами, притаманними раннім фотографічним технікам, які, здавалося, гарантували пряме та неопосередковане представлення зовнішнього світу. Хімічні реакції, що фіксували зображення на фотопластині, розглядалися як

об'єктивні та науково верифіковані, що надавало додаткової достовірності твердженню фотографії про автентичність (*Technology's Enduring Impact on Photography*, б.д.).

Хімічні процеси, властиві ранній фотографії, відігравали вирішальну роль у встановленні сприйнятої автентичності медіуму. Дагеротипія, наприклад, базувалася на посріблених мідних пластинах, оброблених парами йоду для створення світлочутливої поверхні. Після експозиції в камері зображення проявлялося за допомогою парів ртуті та фіксувалося розчином тіосульфату натрію. Ці точні хімічні етапи, здавалося, забезпечували об'єктивний і надійний метод фіксації реальності. Так само, вологий колоїдний процес, який набув популярності в середині XIX століття, включав покриття скляної пластини колоїдом і нітратом срібла, експонування її ще вологою, а потім негайне проявлення. Безпосередність і технічна складність цих процесів підкріплювали ідею, що фотографія ґрунтується на науковій істині. Мітчелл зазначав, що саме механічний характер процесу створення фотографії забезпечував їй особливий статус достовірного свідчення (*Wang X., Hu Q., 2023*).

Однак, як влучно зауважує Чжоу Сянь, технологія і естетичний концепт нерозривно пов'язані. Навіть на ранніх стадіях фотографія не була повністю вільною від маніпуляцій. Ретушування та інсценування практикувалися, хоча й у меншій мірі, ніж у цифрову епоху. Проте, домінуюча віра у властиву медіуму об'єктивність зберігалася, підтримувана, здавалося б, науковою природою хімічних процесів. Ця віра в автентичність сформувала те, як фотографія використовувалася в різних сферах, від портретної та пейзажної фотографії до наукової документації та журналістики (*Wang X., Hu Q., 2023*).

Цифрова революція кардинально змінила ситуацію. Розвиток програмного забезпечення для обробки зображень, такого як Photoshop, зробив маніпуляції з фотографіями доступними та легкими (*Technology's Enduring Impact on Photography*, б.д.). Як наслідок, межа між «оригінальним» і «зміненим» зображенням стала розмитою. Дослідники, такі як Лю ГоЧань, наголошують, що цифрова фотографія охоплює знання з багатьох галузей і є новим поєднанням естетики та технології. Це призвело до кризи довіри до фотографії як до джерела достовірної інформації (*Wang X., Hu Q., 2023*).

У сучасному цифровому середовищі, де зображення легко піддаються модифікації, питання автентичності постає зовсім інакше. Автентич-

ність тепер не стільки пов'язана з об'єктивністю процесу створення зображення, скільки з його сприйняттям і інтерпретацією. Як стверджує Вітгенштейн, зображення більше не може слугувати критерієм істини. Трансформація «автентичності» в цифровій фотографії являє собою значний відхід від цих історичних основ, а розуміння історичного контексту автентичності у фотографії має вирішальне значення для досягнення складного взаємозв'язку між цифровими технологіями та мінливою природою візуальної істини (Wang X., Hu Q., 2023).

Концепція об'єктивності у фотографії вже давно є предметом дискусій. Традиційне уявлення про фотографію як про об'єктивний запис реальності піддається сумніву, починаючи з самого моменту виникнення цього виду мистецтва. Суб'єктивний вибір фотографа – ракурс, композиція, вибір моменту зйомки – неминуче впливає на кінцевий результат, створюючи певну інтерпретацію реальності, а не її дзеркальне відображення. Як зазначалося критиками, вибір фотографа неминуче вносить суб'єктивність. Гудман у своїй праці «Мови мистецтва» підкреслював, що будь-яке зображення, в тому числі і фотографічне, є результатом кодування інформації, а отже, несе в собі відбиток суб'єктивності автора (QIAN Y., б.д.).

Ще до появи цифрових технологій, фотографи активно використовували різноманітні техніки маніпулювання зображеннями, такі як ретуш, монтаж, а також особливості процесу друку, для досягнення певного художнього ефекту або навіть для зміни змісту фотографії. Ці ранні форми маніпулювання демонструють, що фотографія ніколи не була суто об'єктивним засобом, а скоріше сконструйованим уявленням про реальність, сформованим людським втручанням (*The Evolution of Photography: From Film to Digital*, б.д.).

Як зазначає Д'Круз та Магнус, цифрові зображення можуть розглядатися як алографічні, якщо вважати бітові значення пікселів та інші схеми кодування нотаційною системою, що потенційно уможлиблює створення ідентичних копій (D'CRUZ J., MAGNUS P. D., 2014). Проте, Зеймбекіс вказує, що цифрові зображення не мають чіткої нотаційної системи згідно з визначенням Гудмана, через нескінченну різноманітність інтенсивності світлової хвилі на кожному пікселі (ZEIMBEKIS J., 2012; с. 50). Таким чином, легкість цифрового маніпулювання ставить під питання саму концепцію фотографічної автентичності, особливо в контексті документальної фотографії, де достовірність є ключовою. Пластичність цифрової фотографії, її здатність інтегруватися в інші медіа, поширення

через соціальні мережі та повсюдне використання мобільних пристроїв розмивають межі між реальним і штучним, що вимагає критичного усвідомлення потенціалу маніпуляцій.

Традиційно фотографія сприймалася як об'єктивний запис реальності, своєрідний «слід» дійсності. Проте, з розвитком цифрових технологій ця концепція зазнала кардинальних змін. Фотографія дедалі більше стає «конструктом» – результатом свідомого вибору, інтерпретації та, часто, маніпуляцій з боку фотографа (*Technology's Enduring Impact on Photography*, б.д.). Це означає, що кожне зображення є не просто фіксацією моменту, а свідомим створенням образу, який несе певний зміст та мету. Цифрові інструменти, такі як цифрова голографія, високошвидкісна та сповільнена зйомка, а також 3D-зйомка, значно розширили можливості фотографів у створенні зображень, що можуть суттєво відрізнятися від того, що сприймає людське око.

В епоху пост-правди, коли емоції та особисті переконання мають більшу вагу, ніж об'єктивні факти, цифрова фотографія стає потужним інструментом впливу на громадську думку (*Man S.*, б.д.). Здатність легко редагувати зображення, застосовувати фільтри та інші цифрові ефекти дозволяє створювати візуальний контент, що може спотворювати реальність, підсилюючи одні аспекти та приховуючи інші. Це, безумовно, підриває довіру до фотографії як джерела достовірної інформації та вимагає критичного підходу до її сприйняття, а також впливає на суміжні галузі, такі як новинна індустрія (*The Evolution of Photography: From Film to Digital*, б.д.).

Однак, розмивання меж між «реальним» і «створеним» не означає повну втрату автентичності у цифровій фотографії. Навпаки, виникають нові її форми, що ґрунтуються не на об'єктивному відображенні, а на щирості авторського наміру та особистому вираженні. Автентичність «чесності наміру» передбачає, що фотограф не прагне ввести глядача в оману, а відкрито транслює власний погляд, емоції та досвід через художні засоби: вибір теми, композиції, кольорової гами тощо. Фотографія, таким чином, перетворюється на інструмент самовираження та соціальної взаємодії, де першочергове значення має не стільки фіксація реальності, скільки передача особистого переживання та емоційного стану (Zhang B., 2018).

Важливу роль у визначенні автентичності можуть відігравати метадані, які містять інформацію про дату створення знімка, модель камери та інші технічні параметри (*The Evolution of Photography: From Film to Digital*, б.д.). Їх аналіз

потенційно здатний допомогти виявити ознаки редагування та встановити походження зображення. Проте, слід враховувати, що метадані також піддаються фальсифікації, тому їх не можна вважати абсолютною гарантією достовірності.

Окремо варто згадати про етичну ретуш, яка може бути способом покращення знімка без втрати його автентичності (*The Evolution of Photography: From Film to Digital*, б.д.). Прикладами можуть бути видалення випадкових об'єктів, що відволікають увагу, або корекція кольору для точнішої передачі атмосфери. Ключовим моментом є уникнення спотворення реальності та введення глядача в оману.

Еволюція технік обробки фотографій відображає паралельний розвиток технологій і творчих бачень художників. Ранні фотографічні практики XIX–XX століть передбачали аналогову ретуш та монтаж, включаючи ручне розфарбовування, кадрування та використання фільтрів. Ці методи, хоча й були інноваційними на свій час, були обмежені властивими їм фізичними обмеженнями. З приходом цифрових технологій розпочалася ера безпрецедентної точності та складності у редагуванні фотографій, що стало можливим завдяки програмному забезпеченню, такому як Adobe Photoshop та Lightroom. Ці інструменти дозволяють фотографам створювати складні композиції та маніпулювати зображеннями зі ступенем контролю, який раніше був недосяжним. Як влучно зауважує Джоан Фонкуберта, цифровому зображенню бракує незмінного оригіналу, що ставить під сумнів поняття «правдивості» у фотографії, трансформуючи її у своєрідний «правдообман» (Місяк О. В., 2024).

Борис Михайлов, ключова фігура в пострадянській сучасній фотографії, використовував фотографію для критики радянського життя та відображення соціальних змін, фіксуючи відчуття часу та історії через свої образи. Аналогічно, Сінді Шерман, американська фотографка та режисерка, використовує автопортрети для деконструкції суспільних стереотипів щодо жінок, демонструючи, що фотографія виходить за рамки простого естетичного захоплення та стає інструментом для творчого та філософського вираження. Ці митці є прикладом того, як маніпулювання, чи то за допомогою аналогових, чи цифрових засобів, може слугувати потужною художньою технікою (*Естетика фотографії 100 кращих фотографів Світу*, б.д.).

Поширення смартфонів і платформ соціальних мереж ще більше трансформувало вуличну фотографію, демократизувавши середовище та дозволивши спонтанно знімати та широко поширювати зображення. Однак ця доступність також викли-

кає занепокоєння щодо конфіденційності, авторських прав та автентичності зображень, особливо з огляду на легкість цифрової зміни. Наприклад, індустрія моди стикається з критикою за цифрове «схуднення» моделей, пропагуючи нереалістичні образи тіла. Незважаючи на ці занепокоєння, можливість маніпулювати фотографіями пропонує художникам засіб для дослідження нових творчих територій та кинути виклик загальноприйнятим уявленням про реальність (Місяк О. В., б.д.).

Цифрова фотографія, заснована на пікселях, дозволяє легко редагувати та передавати через комп'ютерні програми та Інтернет, мінімізуючи ручну обробку. У той час як основні інструменти редагування стали широко доступними, що призвело до підвищення обізнаності громадськості про маніпулювання зображеннями, етичні міркування та художній потенціал залишаються центральними у дискурсі про еволюцію фотографії. Розвиток цифрових технологій демократизував вуличну фотографію, зробивши її більш доступною, але водночас поставив під сумнів традиційну роль вуличного фотографа (Місяк О. В., б.д.).

З розвитком цифрових технологій сфера фотографії зазнала глибоких змін, відкривши безпрецедентні можливості для художнього вираження через маніпулювання зображеннями. Ці інструменти значно розширили арсенал фотографів, дозволяючи їм створювати сюрреалістичні образи, що стало однією з визначальних характеристик сучасної фотографії. За допомогою цифрового редагування, фотографи можуть вільно трансформувати реальність, створюючи унікальні візуальні історії. Маніпулювання пропорціями об'єктів, створення фантастичних сюжетів та ефектів стає доступнішим. З посиленням можливостей штучного інтелекту щодо видалення та заміни об'єктів, як зазначають деякі дослідники, фотографи можуть досягати бажаних пропорцій без необхідності обрізати зображення (Kong L., Guo X., Liu Y., 2024).

Особливу роль у цих трансформаціях відіграє колаж та фотомонтаж, які набули нового життя в цифровому середовищі. Фотомонтаж передбачає об'єднання кількох фотографій в одне зображення, дозволяючи художникам поєднувати розрізнені елементи для створення захопливих композицій (Kong L., Guo X., Liu Y., 2024).

Проте, маніпулювання фотографіями не обходиться без критики. Одним із головних занепокоєнь є створення фальшивих образів, які можуть вводити глядачів в оману або сприяти дезінформації (Kong L., Guo X., Liu Y., 2024). У контексті пост-фотографії постає питання про природу

істини, пам'яті та автентичності, оскільки легкість маніпулювання зображеннями кидає виклик традиційним уявленням про фотографічну достовірність. З іншого боку, використання цифрових інструментів може призводити до ідеалізації та створення нереалістичних стандартів краси, що мають негативний вплив на психологічний стан людей, особливо молоді. «Повернення до старої техніки полягає в захопленні зображень і поверненні автентичності, які, здається, ризикують бути затьмареними цифровою досконалістю» (Kong L., Guo X., Liu Y., 2024).

З огляду на ці етичні міркування, прозорість та відповідальність фотографа стають вирішальними. Фотографи повинні бути відвертими щодо ступеня маніпулювання, якого вони застосовують до своїх зображень, щоб глядачі могли приймати обґрунтовані рішення про автентичність роботи. «Прозорість і розкриття інформації стають вирішальними, що дозволяє глядачам критично оцінювати отриману ними інформацію та запобігати поширенню дезінформації» (Kong L., Guo X., Liu Y., 2024). Така прозорість сприяє довірі та відповідальності в межах фотографічної спільноти, гарантуючи, що маніпулювання зображеннями використовується етично та відповідально. Відповідність правилам стає особливо необхідною тоді, коли маніпулювання стає надмірно радикальним або таким, що істотно впливає на трактування реальності.

Відтак, зазначені тенденції визначають перехід сучасної художньої фотографії від «автентичності до пост-медіа», де межі між реальним та штучним стають розмитими, а фотографія трансформується в об'єкт інтерпретацій. В цій новій епосі важливо збалансовувати можливості цифрових інструментів з етичною відповідальністю фотографа.

Поняття «пост-медіа» окреслює парадигмальний зсув у створенні, розповсюдженні та споживанні візуального контенту, де традиційні кордони між окремими медійними формами стираються, утворюючи взаємопов'язану екосистему інформації. Хоелцл та Марі зазначають, що цифрові зображення більше не обмежуються геометрією, а визначаються алгоритмічною структурою, підкреслюючи відхід фотографії від її історичної основи на збереженні миті та автентичності. У пост-медійному середовищі, фотографія інтегрується з відео, анімацією, 3D-рендерингом та іншими формами, розмиваючи традиційні межі та створюючи динамічну взаємодію в цифровому просторі. Лістер підкреслює, що нові алгоритмічні властивості розширили можливості фотографії, включаючи бази даних, соціальні мережі

та програмне забезпечення для пост-обробки. Давид Томас підкреслив еволюціонування фотографії поза історичними зв'язками з оптичними та хімічними процесами. Згідно з Давидом Томасом, суть фотографічної практики трансформується за межі її історичної залежності від оптичних і хімічних процесів, відзначаючи тим самим еволюцію у більш плинний і динамічний підхід (*POST-PHOTOGRAPHY, OR ARE WE PAST PHOTOGRAPHY?*, б.д.).

В цьому контексті, фотографія більше не є просто статичним відтворенням реальності; радше, вона стає інтерактивним елементом, що багатогранно залучає аудиторію. Соціальні мережі, зокрема Instagram, відіграють важливу роль у цій трансформації, впливаючи не лише на популяризацію певних естетичних трендів, але й на методи зйомки та поширення зображень, що сприяє об'єднанню фотографії з широким культурним контекстом (*POST-PHOTOGRAPHY, OR ARE WE PAST PHOTOGRAPHY?*, б.д.). Акцент платформ на візуальному контенті заохочує фотографів до прийняття стилів, які резонують з користувацькою базою, поєднуючи фотографію з більш широкими культурними наративами. З огляду на цю тенденцію, створення вражень та затримання уваги споживача візуального продукту стають ключовими.

Інтерактивність стає першочерговою у пост-медійній фотографії, де митці залучають аудиторію до партисипативних практик, що запрошують глядачів вносити вклад у наратив або переосмислювати образи, змінюючи роль митця з простого творця до куратора та посередника сенсу (Kong L., Guo X., Liu Y., б.д.).

Instagram та інші подібні платформи визначають нові форми фотографічної практики, де соціальні мережі виступають потужним інструментом для персонального брендингу, дозволяючи окремим особам формувати власну ідентичність за допомогою візуального оповідання, стаючи інструментом для самореклами та соціальної взаємодії, де вірусність визначає міру успіху та ставить під сумнів традиційні уявлення про мистецьку цінність. Все частіше бренди використовують контент, створений користувачами, розмиваючи межі між професійною та аматорською практикою (Kong L., Guo X., Liu Y., б.д.).

Інноваційні технології, на зразок штучного інтелекту (ШІ), перетворюють фотографію, дозволяючи маніпулювати зображеннями немислими раніше способами, відкриваючи можливості для експериментів. Це вказує на перехід до імерсивного візуального досвіду, який кидає виклик традиційним методам розповідання історій. Більше

того, акцент на алгоритмах, що підкреслюють дематеріалізацію об'єктів у концептуальному мистецтві, відображає більш широку тенденцію до виходу фотографії за рамки традиційних репрезентацій (Kong L., Guo X., Liu Y., б.д.).

Висновки. У дослідницькому полі між технологіями та мистецтвом еволюція художньої фотографії являє собою сферу глибокого інтересу. Результати такого роду досліджень не тільки допомагають зрозуміти траєкторію розвитку цифрової фотографії, а й пропонують ширше бачення змін у різних галузях, що включають візуальні та цифрові носії. Враховуючи таку основу, докладне аналітичне дослідження художньої фотографії висвітлює далекоглядні перспективи і вирішальні висновки в цій галузі. Фундаментальні зміни наголошують на трансформаціях у цифровій фотографії.

Основу дослідження складає істотний історичний зсув у сприйнятті достовірності в межах фотографічного мистецтва. Історично склалося так, що фотографію шанували за її потенціал достовірного представлення дійсності, завдяки своїй науковій та механічній точності. Тим не менш, з появою цифрових технологій і можливостей маніпулювати зображеннями в широкому діапазоні, почала домінувати критика представлення істини на зображенні, спонукаючи до більш широкого філософського дослідження в рамках ери постмедіа. У результаті аналіз показав значну еволюцію концепції правдивості, що перегукується зі значною істотною відмінністю у творчому процесі висловлювання бачень митців. Як висловився Вітгенштейн, з часів якого не потрібно користуватися пристроєм з відображення реальності ззовні. Поняття фотографічної правди потребують оцінювання.

Крім того, з приходом технологій істотно розширено можливість творити витвори мистецтва, на багатьох напрямках відбулося поєднання традицій, звичок. Усе це привело до створення сучасного мистецтва. Підвищення прозорості дає розуміння, як покращується світ із допомогою змін цифрової фотографії.

Погляд у майбутнє цього дослідження, як бачимо з усього контексту висновків. До цього усе більше входять питання, що стосуються маніпуляцій, етичної основи мистецтва та чесного підходу до ідей у галузі ідентифікації зображення. Здебільшого рекомендація щодо використання етики прозорості показує готовність художників деталізувати власні роботи щодо фотоконтенту, що показує глядачам усі рішення обговорень і покращення візуалізації певних витворів, беручи участь в обговоренні реалій цього мистецтва, оскільки етичність потрібна в усьому.

Підбиваючи підсумки, збіг технологічного і творчого прогресу створює глибокі перехідні зміни в ідентичності фотографій, піднімаючи не лише міждисциплінарні заходи оцінювання і посилюючи розпізнавальні навички, для чіткішого збагнення наслідків через звичайні інновації. Якщо ці інструменти з'являться раптово та занадто суттєво впливатимуть на правильність роботи, доведеться вступати в обговорення таких секторів, на основі чого і ставитимуться вимоги, і даватимуться плани, на які посилатимуться чинні на цей час художники і митці. Та переробляти в цифровому обсязі побачені реалії у своїх роботах. Тому потрібно постійно вияснювати етичні питання у роботах із вільним серцем. А також упроваджувати гострий бачення пейзажів віртуального та реального світу в одній структурі, враховуючи творчі задуми.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Естетика фотографії 100 кращих фотографів Світу. *Курси фотографа • Київська школа фотографії*. URL: <https://photoschool.ua/ua/club/articles/1483-100-best-photographers> (дата звернення: 19.02.2025).
2. Місяк О. В. Генеза вуличної фотографії в контексті специфіки цифрової доби. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал*. 2024. № 3. С. 83–89.
3. Artificial Visions: The Impact of AI on Photographic Truth and Originality. *Tim Layton*. URL: <https://timlaytonfineart.com/ai/> (date of access: 18.02.2025).
4. D'cruz J., Magnus P. D. Are Digital Images Allographic?. *The Journal of Aesthetics and Art Criticism*. 2014. Vol. 72, no. 4. P. 417–427. URL: <https://doi.org/10.1111/jaac.12117> (date of access: 18.02.2025).
5. Kong L., Guo X., Liu Y. The Impact of Digital Media, Virtual Reality, and Computer-generated art on Traditional Art Forms. *SHS Web of Conferences*. 2024. Vol. 183. P. 01004. URL: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202418301004> (date of access: 19.02.2025).
6. Man S. Navigating the Blurred Lines Between Reality and AI-Generated Imagery. *LinkedIn: Log In or Sign Up*. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/navigating-blurred-lines-between-reality-ai-generated-shalev-man-gn9xf> (date of access: 18.02.2025).
7. Post-photography, or are we past photography?. URL: https://repositorio.ulisboa.pt/bitstream/10451/27744/2/Postscreen_p68-75.pdf.
8. Qian Y. On Authenticity in Photography. *Waseda University*. URL: https://www.waseda.jp/flas/glas/assets/uploads/2021/02/QIAN_Yuchen_0771-07841.pdf (date of access: 18.02.2025).

9. Rethinking Photographic Truth in the Digital Age | Collector Daily. *Collector Daily*. URL: <https://collectordaily.com/rethinking-photographic-truth-in-the-digital-age/> (date of access: 18.02.2025).
10. Technology's Enduring Impact on Photography. *Artificial Paintings*. URL: <https://artificialpaintings.com/blog/2024/06/17/technologys-enduring-impact-on-photography/> (date of access: 18.02.2025).
11. The Evolution of Photography: From Film to Digital. *Harmann Studios*. URL: <https://www.harmann.com/blog-post/the-evolution-of-photography-from-film-to-digital> (date of access: 18.02.2025).
12. Wang X., Hu Q. Visual Truth and Image Manipulation: Visual Ethical Anomie and Reconstruction of Digital Photography. *SHS Web of Conferences*. 2023. Vol. 155. P. 03018. URL: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202315503018> (date of access: 18.02.2025).
13. Zeimbekis J. Digital Pictures, Sampling, and Vagueness: The Ontology of Digital Pictures. *The Journal of Aesthetics and Art Criticism*. 2012. Vol. 70, no. 1. P. 43–53. URL: <https://doi.org/10.1111/j.1540-6245.2011.01497.x> (date of access: 18.02.2025).
14. Zhang B. The Influence of Intelligent Technology on Photography Technology and Art. *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*. 2018. Vol. 382. P. 052022. URL: <https://doi.org/10.1088/1757-899x/382/5/052022> (date of access: 18.02.2025).

REFERENCES

1. Estetyka fotohrafi 100 krashchykh fotohrafov Svitu. [Aesthetics of photography 100 best photographers of the World] Kursy fotohrafa • Kyivska shkola fotohrafi. URL: <https://photoschool.ua/ua/club/articles/1483-100-best-photographers> (data zvernennia: 19.02.2025). [in Ukrainian].
2. Misiak O. V. (2024) Heneza vulychnoi fotohrafi v konteksti spetsyfiky tsyfrovoy doby. [Genesis of street photography in the context of the specifics of the digital age] *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv : nauk. zhurnal*. No. 3. 83–89. [in Ukrainian].
3. Tim Layton. Artificial Visions: The Impact of AI on Photographic Truth and Originality. URL: <https://timlaytonfineart.com/ai/> (date of access: 18.02.2025).
4. D'cruz J., Magnus P. D. (2014) Are Digital Images Allographic?. *The Journal of Aesthetics and Art Criticism*. Vol. 72, no. 4. 417–427. URL: <https://doi.org/10.1111/jaac.12117> (date of access: 18.02.2025).
5. Kong L., Guo X., Liu Y. (2024) The Impact of Digital Media, Virtual Reality, and Computer-generated art on Traditional Art Forms. *SHS Web of Conferences*. Vol. 183. 01004. URL: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202418301004> (date of access: 19.02.2025).
6. Man S. Navigating the Blurred Lines Between Reality and AI-Generated Imagery. LinkedIn: Log In or Sign Up. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/navigating-blurred-lines-between-reality-ai-generated-shalev-man-gn9xf> (date of access: 18.02.2025).
7. Post-photography, or are we past photography? URL: https://repositorio.ulisboa.pt/bitstream/10451/27744/2/Postscreen_p68-75.pdf.
8. Qian Y. On Authenticity in Photography. Waseda University. URL: https://www.waseda.jp/flas/glas/assets/uploads/2021/02/QIAN_Yuchen_0771-07841.pdf (date of access: 18.02.2025).
9. Rethinking Photographic Truth in the Digital Age. Collector Daily. URL: <https://collectordaily.com/rethinking-photographic-truth-in-the-digital-age/> (date of access: 18.02.2025).
10. Technology's Enduring Impact on Photography. *Artificial Paintings*. URL: <https://artificialpaintings.com/blog/2024/06/17/technologys-enduring-impact-on-photography/> (date of access: 18.02.2025).
11. The Evolution of Photography: From Film to Digital. *Harmann Studios*. URL: <https://www.harmann.com/blog-post/the-evolution-of-photography-from-film-to-digital> (date of access: 18.02.2025).
12. Wang X., Hu Q. (2023) Visual Truth and Image Manipulation: Visual Ethical Anomie and Reconstruction of Digital Photography. *SHS Web of Conferences*. Vol. 155. 03018. URL: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202315503018> (date of access: 18.02.2025).
13. Zeimbekis J. (2012) Digital Pictures, Sampling, and Vagueness: The Ontology of Digital Pictures. *The Journal of Aesthetics and Art Criticism*. Vol. 70, no. 1. 43–53. URL: <https://doi.org/10.1111/j.1540-6245.2011.01497.x> (date of access: 18.02.2025).
14. Zhang B. (2018) The Influence of Intelligent Technology on Photography Technology and Art. *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*. Vol. 382. 052022. URL: <https://doi.org/10.1088/1757-899x/382/5/052022> (date of access: 18.02.2025).